

Abonnement

Ønsker du at abonnere på tidsskriftet kan du bestille det online på www.dafolo-online.dk. Husk at oplyse navn, adresse, ansættelsessted og EAN nummer

Tidsskriftet koster 125,- ved bestilling af et enkelt nummer og 460,- ved bestilling af fire numre.

Ønsker du selv at bidrage med artikler til tidsskriftet kan du klikke ind på vores hjemmeside www.cepra.dk. Her finder du skrivemmanual, oplysninger om de formelle krav og deadlines under menupunktet "Tidsskrift".

Redaktion

Videncenterleder Tanja Miller, Professor Palle Rasmussen, Adjunkt Maria Appel Nissen, Lektor Helle Schjoldager

Design Par No. 1

Tryk Dafolo

Oplag 1000 stk.

Udgivet af

CEPRA, Afdelingen for Udvikling og Innovation
University College Nordjylland

Hobrovej 85
Postboks 44
9100 Aalborg
www.cepra.dk

Henvendelse om Tidsskrift for Evaluering i
Praksis rettes til mail: yvm@ucn.dk eller på
tlf.: 72 69 03 35

ISSN 1903-8143

ISBN 978-87-991408-3-1

s11 Sprog om danskhed

s19 Læring og sprog i danskfaget

s26 Sproget sprudler og spræller i tårnet

s34 Gummi-Tarzan i 3. klasse

s42 Refleksive rum

s48 Om forholdet mellem evaluering
med formative og summative formål

Danskdidaktik og evaluering

Temaet i dette nummer af CEPRA-striben er "Danskdidaktik og evaluering". Ordet didaktik har rod i det antikke Grækenland – nærmere betegnet i det græske ord didaskein, som betyder at undervise. Didaktik er teori om undervisning og omfatter som sådan overvejelser, begrundelser og betingelser for alle væsentlige beslutninger, der vedrører planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning.

Undervisning er imidlertid et komplekst fænomen, der kun vanskeligt lader sig indfange og beskrive, og artiklerne skal derfor ses som brikker til en mosaik af en del af danskfaget og dets praksis netop nu. En hvilken som helst undervisningspraksis rummer et utal af problemstillinger af såvel fagdidaktisk som almindidaktisk karakter, og det centrale må derfor være at fastholde, at forholdet mellem det faglige og det almene ikke kan forstås som et statisk forhold, men snarere må forstås som et kontinuum af muligheder og valg, der reflekteres, træffes og begrundes i den konkrete kontekst. Selv om temanummerets fokus er på danskfagets didaktik, så vil der også være bevægelser at finde i spændet mellem fag- og almindidaktikken i de enkelte artikler og blandt artiklerne som helhed.

I didaktikkens verden skelnes der traditionelt mellem et snævert og et bredt didaktikbegreb, hvor det brede didaktikbegreb ikke blot omhandler undervisningens

mål og indhold, men også dens metoder. Dette temanummer er udtryk for et bredt didaktikbegreb, hvor evalueringen af undervisningen og elevernes læring er andet og mere end valg af evalueringsmetoder. Evaluering er et didaktisk anliggende, der i høj grad handler om at sammentænke fagets mål, indhold, undervisnings- og arbejdsformer med elevernes forudsætninger og de konkrete rammer for undervisningen. Ligesom der er tale om et bredt didaktikbegreb, er der således også tale om et bredt evalueringsbegreb.

Redaktionen håber, at temanummeret vil bidrage med nye indspark til de fagdidaktiske overvejelser og valg, der knytter sig til en undervisning, hvor intern evaluering er en integreret del af såvel undervisningens planlægning som gennemførelse.

Brikkerne til mosaikken af danskfagets didaktik og evaluering udgøres af følgende artikler:

Sproget om danskhed – et udviklingsarbejde i 7. klasse om essayskrivning

er en artikel skrevet af lektor Hanne Beermann. Artiklen omhandler et undervisningsforløb i en 7. klasse på Bagterpskolen i Hjørring. Forløbet er en del af et udviklingsprojekt, hvis formål har været at udvikle samarbejdet mellem folkeskolen og læreruddannelsen. Dette formål er søgt indfriet gennem konkret undervisningsplanlægning og fordybelse i fagdidaktikken, hvor folkeskolelærere og læreruddannelsesundervisere i fællesskab har diskuteret, analyseret og udviklet danskundervisningen.

Læring og sprog i danskfaget er skrevet af lektor Vibeke Christensen. Iflg. formålet for faget dansk skal undervisningen bl.a. udvikle elevernes indsigt i sprog, og sproget er således både et mål for undervisningen og et middel for læring. Artiklen beskriver dette dobbeltperspektiv i forhold til et undervisningsforløb i en 7. klasse, hvor eleverne arbejder med ældre og nyere lyrik. Undervisningsforløbet beskrives og analyseres ved hjælp af Lev Vygotskys læringsteori og dele af Michael Hallidays funktionelle sprogsyn.

Sproget sprudler og spræller i tårnet er en artikel skrevet af lektor Søren Pjengaard. Artiklen sigter mod at udvikle en forståelse af den gode undervisning som en særlig genre, der ikke bare skal undervises med, men i lige så høj grad burde blive undervist i og dermed gjort til selve undervisningens genstand.

Artiklen argumenterer for, at den belærende tone må overskrides for at sikre god undervisning inden for rammerne af en australsk genrepædagogik. Artiklen afsluttes med en række didaktiske spørgsmål som invitation til læreres og elevers videre arbejde med at udvikle et sprogstimulerende læringsmiljø.

Gummi-Tarzan i 3. klasse er skrevet af Louise Frederiksen og Karen Margrethe Nielsen, begge lærere på Vestbjerg Skole, og lektor Vibeke Christensen fra læreruddannelsen i Aalborg. Artiklen præsenterer nogle udvalgte kernebegreber i forhold til differentiering og god undervisning og sætter fokus på, hvordan der kan differentieres i den del af undervisningen, der typisk har mundtlig form, fx litteraturundervisning i danskfaget. Undervisningen er konkretiseret ved hjælp af et litteraturforløb i en 3. klasse.

Refleksive rum og formativ evaluering i undervisning

er skrevet af adjunkt Torben Spangget Christensen. Artiklen er inddelt i to hovedafsnit, som hver giver et perspektiv på refleksion og formativ evaluering i undervisningen. Første del handler om indhold i det refleksive rum og om begrundelserne herfor. Anden del gennemgår i hovedtræk et forskningsprojekt om den fagligt evaluerende lærer-elevsamtale. Samtalen, der i praksis arbejder med evaluering, refleksion, feedback og bedømmelse, kan ses som et forsøg på at opbygge et refleksionsrum i undervisningens praksis.

Om forholdet mellem evaluering med formative og summative formål

er skrevet af Wynne Harlen. Artiklen er en oversættelse af et kapitlet "On the Relationship between Assessment for Formative and Summative Purposes" fra bogen *Assessment and Learning: An introduction*, Edited by John Gardner 2006, SAGE Publications. I artiklen diskuteres forholdet mellem evalueringens to hovedformål: at støtte læring og at opsummere det lærte. Artiklen belyser endvidere centrale spørgsmål, som hvorvidt dokumentation, der er indsamlet til det ene formål, kan bruges til det andet.

God læselyst!

Tanja Miller, ph.d.

Videncenterleder, CEPRA

Videncenter for Evaluering i Praksis

